

L'ODISSEA DE L'EVOLUCIÓ

L'astronauta es va parar, sorprès. Semblava impossible que a la Lluna s'hi pogués trobar una... escultura? -què era realment?- d'aquelles característiques. Qui l'havia col·locat aquí? Quan? El viatger de la Terra es va apropar i la va observar detingudament. Lluny d'allí, en un altre lloc d'una llunyana galàxia, es va començar a rebre el senyal.

Aquell astronauta de la Terra havia arribat, finalment, davant del sentinella que una supercivilització havia instal·lat, milions d'anys abans, a manera d'avís de que l'ésser humà tenia ja la suficient intel·ligència com per sortir del seu món.

Aquest és, més o menys, l'argument del relat "El sentinella de l'eternitat" (1951) d'Arthur C. Clarke, text que va servir de base, de punt de partida del film "2001: A Space Odyssey" (1968) ("2001: una odissea de l'espai").

Tot i ser considerada una de les grans pel·lícules de la història del cinema, "2001" no va tenir massa èxit de públic quan fou estrenada. La productora, Hawk Productions que va produir la pel·lícula per a la Metro Goldwyn Mayer, va tenir una davallada econòmica molt considerable arran de la comercialització del film. De fet, tothom pensava en la pel·lícula com una història de batalles interestel·lars, a la manera de la posterior "La guerra de les galàxies" de George Lucas.

"2001", que només va aconseguir l'Óscar als millors efectes visuals, és una obra integrant d'aquella llista de pel·lícules ("El cuirassat Potemkin", "Ciudadà Kane"...)

que el pas del temps encara li confereix més valor, més importància, més profunditat. Una pel·lícula incompresa, tractada injustament, copiada només pel que fa als seus efectes, no pas als seus plantejaments filosòfics. Una obra, però, que va marcar la maduresa de la ciència-ficció com a gènere cinematogràfic.

La pel·lícula és una creació de Kubrick. La participació d'Arthur C. Clark queda una mica diluïda, ja que el seu relat només serveix de tema de fons i molts dels aspectes del film no els podrem trobar ni de lluny en el text (la qual cosa provocà un estat d'angoixa i frustració a Clark, tot s'ha de dir).

Stanley Kubrick fa una indagació apassionada del futur de la humanitat, basant-se en les dades que l'ésser humà posseeix en el nivell actual de la seva civilització.

Kubrick narra tres etapes evolutives de l'home. Primer, l'etapa dels homínids; després el desenvolupament de la seva intel·ligència; i finalment, la transformació de la civilització humana en una altra de nova, equilibrada i perfecta, sense errors ni debilitats. La pel·lícula també parla d'una aventura que tard o d'hora es produirà, i canviarà la història d'aquest planeta. És a dir, el contacte amb éssers vivents d'algun lloc de l'Univers.

Es va trigar cinc anys en realitzar "2001". Cinc anys en els que Kubrick va estar fascinat pel tema de la vida extraterrestre. Anys que els va dedicar a un autèntic repte: fer una obra artísticament esplèndida, i correcta des del punt de vista de la ciència. Si un dels protagonistes és un ordinador que parla, és perquè, segons va dir Kubrick, els principals experts en cibernetica d'Estats Units i la Gran Bretanya li van assegurar que a començaments del tercer mil·lenni els avenços científics permetrien capacitar els ordinadors per a tota classe d'activitats intel·lectuals, fins ara monopoli dels homes, entre elles, per exemple, la del llenguatge.

La feina immensa de Kubrick i els seus col·laboradors -van estudiar milers de fotografies de la NASA, centenars d'informes tècnics- durant cinc anys, no va ser en va. Els temes, les propostes visuals, l'estètica de "2001" és des de fa trenta-sis anys un punt de referència obligat del cinema i de la literatura de ciència-ficció.

* * * *

"2001: A Space Odyssey" 1968. EUA

Director i productor: Stanley Kubrick

Productor associat: Victor Lyndon

Guió: Stanley Kubrick i Arthur C. Clark basa en el relat "Sentinel of Eternity" (1951)

Fotografia: Geoffrey Unsworth

Direcció artística: John Hoesli

Música: Richard Strauss, Johann Strauss, Aram Khatchaturyan i György Ligeti

Muntatge: Ray Lovejoy

Efectes especials: Stanley Kubrick, Douglas Trumbull i Con Pederson

Durada: 141 minuts

Intèrprets: Keir Dullea (Dave Bowman), Gary Lockwood (Frank Poole), William Sylvester (Dr. Heywood Floyd), Douglas Rain (veu de Hal 9000), Leonard Rossiter (Smyslov).

Sinopsi: Comença la pel·lícula amb un paisatge desèrtic i un subtítol : "l'albada de l'home". Uns antropoides en els més remots temps de la prehistòria, són al seu hàbitat natural, viuen dins de coves al costat d'una bassa. Un dia arriben uns altres homínids que els expulsen. Mort i fred. Por i fam. Passa el temps, i de sobte davant del seu refugi apareix un monòlit clavat a terra. Els homínids el miren. Sembla que comenci a sortir-ne llum i el toquen.

A la següent seqüència, el contacte amb el monòlit comença a donar els seus fruits, els simis ja saben que no passaran més fam. Saben com fer-se forts i sobreviure. Saben com matar animals per alimentar-se. Comencen , encara de forma rudimentària, a tenir idees i a raonar. Més tard, tornen a la bassa i descobreixen la violència com a motor de la història, com a forma de sobreviure i d'autodefensar-se: amb un os maten el líder de la tribu dels usurpadors de casa seva. L'antropoide que acaba de matar, llança l'os que li ha servit d'arma al cel en senyal de victòria. L'os puja molt alt i amb l'el·lipsi més famosa i llarga - milers d'anys- de la història del cinema, es transforma en una nau especial.

Encara estem a l'albada de l'home, però ara ja en el futur, a principis del segle XXI, quan la humanitat comença a dominar l'espai. El Dr. Floyd és enviat a l'estació lunar "Clavius", ja que al satèl·lit de la Terra ha aparegut un estrany monòlit. Una expedició de científics arriba davant l'estranya escultura, i amb una barreja de temor i curiositat -com havien fet els homínids- toquen el monòlit. Seguidament, es dispara un senyal acústic eixordador, un xiulet que avisa algú situat en la direcció de Júpiter.

Divuit mesos més tard, apareix el subtítol "Júpiter i més enllà de l'infinit". A bord de la nau "Discovery", que es dirigeix a Júpiter, dos astronautes romanen desperts, mentre la resta de la tripulació es troba en estat d'hivernació. El viatge és monòton i els pilots aprofiten per fer "footing" o jugar als escacs. Un altre tripulant de la nau és l'ordinador Hal 9000, una màquina ultraintel·ligent. Hal controla tots els comandaments del Discovery. Traça i manté el curs del vol, verifica les condicions de les peces mecàniques i circuits que conformen la nau i duu a terme, automàticament, multitud de funcions. Simultàniament pot conversar

tranquil·lament amb els astronautes, té emocions, opinions i reaccions molt humanes. Hal pot veure i sentir. Té ulls electrònics, situats per tota la nau.

Però l'ordinador dona una informació falsa sobre una peça mecànica. Hal és obligat a mentir pels jerarques de l'organització espacial i no pot revelar la finalitat del viatge. Això li provoca una sèrie de disfuncions i... angoixes! Mata primer un dels pilots, i més tard els tres científics hivernats. Té una sèrie de reaccions molt negatives, però molt humanes. Finalment, Dave Bowman, l'astronauta supervivent, aconsegueix desconnectar-lo i s'assabenta, mitjançant una gravació, de la missió de l'expedició: anar fins a Júpiter i investigar el senyal del monòlit. Es considera al monòlit com la primera mostra de vida intel·ligent extraterrestre. El seu origen i la seva finalitat són un misteri absolut.

Tot seguit, un monòlit es creua amb la nau i es converteix en una porta cap a d'altres dimensions. Comença llavors un viatge al·lucinant, en una explosió de colors i de formes fantàstiques. Formes geomètriques brillants, paisatges estranys de colors inusuals. Els ulls de l'astronauta Bowman, van canviant de colors, el seu rostre es crispa i canvia constantment de tonalitats.

L'astronauta, amb el seu rostre ple d'arrugues, apareix ara en una habitació d'estil neoclàssic, tot llum. Mira i es veu ell mateix més vell assegut en una taula, menjant. És ara un ancià. S'inclina per recollir els trossos d'una copa que li ha caigut, i la càmera ens mostra ell mateix dins d'un llit, agonitzant. Aixeca la mà cap el monòlit que acaba d'aparèixer, recordant l'escena de la creació d'Adam de la Capella Sixtina. L'home que ja s'ha consumit, que ja ha fet un salt qualitatiu en la seva evolució, s'ha transformat en un embrió d'una nova intel·ligència, un nou planeta en forma de fetus que recorda la cara de Bowman i que mira amb uns ulls ben oberts la Terra.

ALGUNS COMENTARIS SOBRE EL FILM

Des de la seva estrena, "2001" ha estat una pel·lícula que ha provocat innombrables polèmiques i debats gairebé filosòfics. Certament, en l'obra hi ha moltes referències simbòliques d'àmplia interpretació.

Per altra banda, es tracta d'un film que pot provocar en no pocs espectadors una sensació de frustració al no entendre el seu sentit. És evident que davant de "2001", l'espectador ha de fer un esforç de comprensió i d'imaginació. No valen postures còmodes.

"2001" és una obra oberta que vol provocar la reflexió en cada espectador, que no s'esgota en un interpretació, sinó que les multiplica, no tanca - en paraules del seu director- cap porta a noves maneres d'interpretar-la. "Es tracta d'una experiència no verbal - assenyalava Kubrick-, he intentat crear una experiència visual, intensament subjectiva que arribi a l'espectador en un nivell profund de la seva consciència, com la música".

De totes formes, caldria donar unes mínimes orientacions. Arthur C. Clark, l'autor del relat a partir del qual es va realitzar la pel·lícula, i coguionista del mateix film té, en tota la seva obra, una idea que es va repetint i que també aboca en la història de "2001": una societat altament tecnificada no arribarà a la perfecció si els seus membres no han assolit un desenvolupament equiparable en el pla ètic o moral. Per a Clark, la ciència no és més que un instrument, hi ha d'haver alguna cosa més per sobre d'ella, en un estadi absolutament espiritual.

La filmografia de Stanley Kubrick ("Espartaco", "Paths of Glory", "A Clockwork Orange"...) demostra un sòlid humanisme, una constant preocupació per l'ésser humà, atacant qualsevol tipus de cadena o impediment que no el deixi desenvolupar-se moralment.

La figura del monòlit -controvertida i que ha generat variades opinions - està molt poc concretada, intencionadament. El seu caràcter de símbol s'intensifica al comparèixer en tots els moments clau: potenciant el pas cap a la intel·ligència del primats; avisant des de la Lluna que la humanitat ha fet un nou pas en el seu desenvolupament; obrint la porta a d'altres dimensions des de Júpiter i , finalment, propiciant un nou episodi evolutiu que ha d'obrir nous horitzons. "2001" és una pel·lícula sobre l'evolució , sobre la necessitat de no aturar-nos, d'anar més enllà, d'arribar a noves fronteres constantment, no només des del punt de vista de la ciència i de la tècnica.

D'entre les possibles interpretacions del final de la pel·lícula - que és potser la part que més pot desconcertar l'espectador- podem plantejar-ne tres. En la primera, es podria dir que el fetus és el fruit de la unió entre l'ens extraterrestre i el cosmonauta. La fusió dona pas mitjançant la mort de Bowman i la creació d'un nou ésser a una nova civilització equilibrada, intel·ligent i sense les baixeses de l'anterior.

Una altra, seria la transformació de l'astronauta en un nadó-planeta, principi d'una nova era. El canvi s'opera a través d'un procés d'unió de civilitzacions entre els alienígens i l'home, amb el monòlit d'intermediari.

La tercera seria religiosa. Bowman en la seva agonia aixeca la mà cap al seu Creador. Seguidament es produeix un miracle i els pecats i errors de la humanitat queden perdonats, i s'obre un nou camí cap a la pau i el benestar. La simbologia: monòlit, astronauta i fetus, podria equivaler a la trinitat cristiana, Pare, Fill i Esperit Sant.

ACTIVITATS

1. En la primera part de la pel·lícula, en les seqüències dels homínids, expliqueu la importància que té per a la tribu protagonista el descobriment de les armes. Com canvia la vida de la comunitat a partir de la utilització de la violència?
2. Busqueu informació dels músics Johan Strauss, fill, i de Richard Strauss. Escolteu algunes peces d'ambdós compositors i després intenteu identificar la part de la banda sonora de "2001" que els pertany. Doneu la vostra opinió sobre la banda sonora de la pel·lícula, en general.
3. El Dr. Floyd és enviat pel govern dels Estats Units a la base lunar "Clavius" per investigar l'aparició del monòlit. Però es nega a comentar aquesta qüestió amb el grup de russos que es troba a l'estació, deixant que segueixin els rumors sobre una epidèmia. Què et sembla aquesta manera de procedir? Creus que Kubrick pretenia fer alguna crítica en aquest episodi del film?
4. Com valors que l'ordinador faci preguntes personals? Per què l'Hal 9000 demostra tan neguit, tanta preocupació?
5. El fet que l'ordinador Hal 9000 tingui unes reaccions força humanes, i en canvi, els astronautes es comportin més aviat de forma freda, què deu voler dir? Com interpretes que l'ordinador cometí quatre assassinats?
6. La pel·lícula, per imperatius de la productora, s'havia d'estrenar abans de l'arribada de l'home a la Lluna. Això va provocar una autèntica cursa "contra la NASA", que s'hagués perdut si no s'haguessin produït diversos accidents que van endarrerir el programa Apol·lo. Per cert, quan es va arribar a la Lluna? Fes un petit informe de l'arribada de l'home a la Lluna.
7. Durant el rodatge, Kubrick va estar considerant una proposta d'Arthur C. Clark: fer sortir un extraterrestre, tot vestit de blanc. Kubrick s'ho va estar pensant i finalment va desestimar la idea. La civilització alienígena estaria representada només pel monòlit. Com l'haguéssiu fet sortir vosaltres? Què hagués dit? Què hagués fet? Quan hagués sortit? Feu un exercici d'imaginació i descriuiu un extraterrestre i les seves accions per una possible nova versió de "2001".

Text 1: Guia de planetes llunyans (o no tan llunyans)

"¿Com podem distingir la llegenda de la realitat en aquells mons que es troben a tants anys de distància? Planetes sense denominació, coneguts per la seva gent simplement com el Món, planetes sense història, on el passat és mite, i on l'explorador reincident troba que les seves activitats de fa uns quants anys són guardades com a gestes divines (...)

Quan s'intenta explicar la història d'un home, un científic qualsevol de la Gran Lliga, que viatjà per un d'aquests mons no fa gaire, hom se sent arqueòleg entre ruïnes mil·lenàries (...)

Àrea Galàctica 8, núm 62; FOMALHAUT II (planeta).

Formes intel·ligents de vida: espècies reconegudes:

Espècie I

A. Gdemiar (Gdem en singular): Altament intel·ligents. Hominoides troglodites i noctàmbuls, alçada 120-135 cm, pell clara, cabells foscos. En el moment del primer contacte, aquests cavernícoles posseïen una societat urbana i oligàrquica, molt jerarquitzada i parcialment modificada per telepatia colonial. La seva primerenca edat d'acer, d'orientació tecnològica, fou empesa a una fase industrial durant la missió de la Gran Lliga entre el 252 i 254. El 254 fou presentada una nau autoconduïda (origen/final Georgia del Sud) als oligarques de la comunitat de Kiriensea Status C-Bàsic.

B. Fïia (Fiam en singular): Altament intel·ligents. Hominoides diürns, alçada aprox. 130 cm; els espècimens observats acostumen a ser clars de pell i de cabells. Contactes esporàdics indiquen societats comunals i nòmades, amb telepatia colonial parcial i amb alguns indicis de TK de poc contingut. La raça sembla atecnològica i evasiva amb tendències culturals mínimes i diàfanes. Usualment, no fiscalitzables. Status E-Dubtós.

Espècie II

Livar (Liu en singular): Altament intel·ligents. Hominoides diürns, alçada 170 cm més o menys; aquesta espècie es basa en una societat de clan, de poblacions fortificades, amb tecnologia bloquejada (bronze), i cultura feudal i heroica. Cal advertir escissió social en 2 pseudo-races: a) Olgyor, "vassalls", de pell i cabells foscos; b) Angyar, "senyors", esvelts de pell bruna i cabells rossos.

Ursula K. Le Guin. "El collaret de Semley" dins el llibre
Les dotze direccions del vent.

- Seguiu completant aquesta guia intergal·làctica -conservant el mateix registre utilitzat- amb la descripció de més planetes i espècies.

Text 2: Stanley Kubrick parla de "2001"

"Lo que me ha empujado a elegir este tema, en lugar de otro, es que muchos sabios y astrónomos creen que el universo está habitado por la Inteligencia. Lo piensan porque el número de estrellas en nuestra galaxia es de cien mil millones y el número de galaxias en el universo visible es de otros cien mil millones (...) Su teoría es la de que la formación planetaria no ha acaecido de modo accidental, sino de modo corriente, y que la vida es una consecuencia inevitable: en un planeta situado en una órbita estable, ni demasiado cálido ni demasiado frío, al cabo de cierto tiempo -dos o tres mil millones de años-, la reacción química que reúne los elementos de la vida se produce por azar. La imaginación se desencadena libremente cuando se considera lo que podría ser la evolución última de la inteligencia, no en diez mil años, ni en cien mil años, sino en millones de años. Pues nuestro Sol no es particularmente viejo. En gran número de otros mundos, la vida y la inteligencia se crearon hace mucho más tiempo. Lo que también me ha fascinado es que, cuando se trata de imaginar las posibilidades de la inteligencia en un millón de años, uno se da cuenta de que la vida alcanzará varios niveles (...) (desde) la inmortalidad biológica en trescientos o quinientos años (hasta) una etapa final con entidades que tendrán un conocimiento total y podrán convertirse en seres de energía pura, en una especie de espíritus. Tendrán probablemente una potencia cuasi divina: comunicación telepática con todo el universo, dominio completo sobre todas las materias, capacidad para hacer cosas que hoy se atribuyen solamente a Dios. Esto es lo que me fascinó en el tema, es el fondo de la película y su razón de ser".

Stanley Kubrick a Renaud Walter, "Positif" 100/101,
deseembre 1968 - gener 1969. Paris. Traduït i reproduït
en el llibre de Freixa, R. i Bassa, J.

2001: una odisea del espacio.

Col. Programa doble. Barcelona: Libros Dirigido, 1994.

- No afegirem res. Torneu a llegir atentament l'anterior text i plantegeu un debat sobre tot allò que diu Kubrick.

Text 3: L'ambaixador

"Durant els últims tres mesos, David Bowman s'havia adaptat tan completament al seu tipus de vida solitari, que li costava recordar qualsevol altra existència. Estava més enllà de tota desesperació i de tota esperança i s'havia acomodat a una rutina bàsicament automàtica, puntuada per crisis ocasionals quan un o altre dels sistemes de la Discovery mostrava símptomes de funcionament defectuós.

Però no estava més enllà de la curiositat, i de vegades la idea de l'objectiu cap al qual es dirigia l'omplia d'una sensació d'exaltació... i d'una sensació de poder. No tan sols era el delegat de tota la raça humana, sinó que els seus actes durant les setmanes següents en determinarien el futur. En tota la història mai no hi havia hagut una situació com aquesta. Era Ambaixador Extraordinari -Plenipotenciari- per a tota la humanitat.

Aquest coneixement l'ajudava de moltes maneres subtils. Es mantenia net i arreglat; per més cansat que estigués, mai no deixava d'afaitar-se. Sabia que Control de la Missió l'observava amb cura buscant els primers símptomes de comportament anormal; estava decidit que observessin en va..., com a mínim, els símptomes greus."

Arthur C. Clarke. 2001, una odissea espacial.

- El cosmonauta Bowman, únic supervivent de la nau Discovery en el seu viatge més enllà de la Porta de les Estrelles, és un emissari de la Terra que té l'objectiu de contactar amb civilitzacions extraterrestres. Escriviu un discurs de presentació de l'ambaixador de la Terra davant d'una cultura alienígena. Expliqueu en aquest discurs com som els habitants de la Terra i què volem.

Text 4 : entrevista amb un físic i enginyer de la NASA

"Marte es un planeta con mala suerte"

El descubrimiento de huellas de actividad biológica en Marte aclarará incógnitas sobre el origen de la vida, dice Luis Ruiz de Gopegui (físico e ingeniero, director durante treinta años de los programas de la NASA en España). Y recuerda que si alguna vez la especie humana emigra de la Tierra, Marte y Venus son los únicos refugios cercanos que tiene, pese a ser ahora tan inhóspitos para cualquier organismo vivo.

Pregunta: ¿Qué significa el descubrimiento de huellas de actividad biológica en Marte hace millones de años?

Respuesta: A los científicos siempre les ha interesado la posibilidad de vida en Marte porque, de todos los planetas del sistema solar es, después de la Tierra, el que más probabilidades tendría de albergar vida.

P. ¿Y en los otros planetas?

R. Nunca se ha pensado que en Venus pudiera haber vida, porque su atmósfera es tan densa que el efecto invernadero es tremendo y la temperatura en la superficie alcanza los 500 grados; a esta temperatura ninguna molécula gigante es estable. En Mercurio es imposible, está calcinado por el Sol, está demasiado cerca de la estrella... Y más allá de Marte las temperaturas son muy bajas. Sólo cabría imaginar vida en Europa -una luna de Júpiter- porque el calor interno puede hacer que haya agua en estado líquido bajo la capa externa de hielo.

P. Entonces, ¿puede haber vida en Marte ahora aunque las primeras naves exploradoras hace 20 años, no la encontraran?

R. Yo creo que es muy improbable. La atmósfera de Marte es muy tenue, de manera que los rayos ultravioleta pasan con todo su esplendor y aniquilan cualquier posibilidad de vida en la superficie. Seguramente en el pasado los volcanes activos retuvieron una atmósfera mucho más densa que la actual que se fue perdiendo (...) En todo caso, se ha pensado que bajo los casquetes polares de Marte podría haber vida porque el hielo actuaría como una protección frente a la radiación.

P. ¿En una perspectiva optimista de vida actual en Marte, qué cabría esperar?

R. Sería vida primitiva, muy poco evolucionada, porque algo como vegetales o animales creo que habría sido detectado ya (...) Una definición básica de vida, aunque muy rudimentaria, exige dos condiciones: que sea algo que se reproduzca y que sea capaz de metabolizar, porque una piedra ni come ni tiene hijos (...) hacen falta moléculas gigantes para que quepa la información necesaria para la reproducción.

P. El hecho de que ahora no haya condiciones para la vida en Marte, pero que las haya habido en el pasado, da sensación de fragilidad del planeta.

R. Claro. Los planetas y la vida son muy frágiles. Lo vemos en la Tierra: estamos destrozando el medio ambiente, aumenta el efecto invernadero, sube la temperatura... No hace falta recurrir a una catástrofe atómica.

P. ¿Y Marte se estropeó enseguida?

R. Sí. Es un planeta que no tiene la suerte que ha tenido la Tierra, porque está en el límite -casi fuera- de la ecosfera, es decir, la región en la que el calor procedente de la estrella hace que el agua pueda estar en forma líquida en un planeta. Pero siempre ha sido muy atractivo para los científicos, incluso hay ideas muy futuristas para hacer Marte habitable alguna vez creándole una atmósfera artificial. (...)

P. ¿No pudo venir la vida del espacio, como plantean otros científicos?

R. El premio Nobel Francis Crick, que ha estudiado muy a fondo el fenómeno de la vida, dice que no comprende cómo se originó en la Tierra y que acepta la teoría de que se llegó de otro sitio donde las condiciones fueran mejores. Podría ser así, es decir, que fuéramos inseminados desde el exterior de forma natural tanto aquí como en Marte y en la Luna, aunque en el planeta vecino haya fructificado poco la vida y en la Luna, nada. Sería interesante ver si la estructura bioquímica de estos indicios que se han encontrado en el meteorito es igual a la nuestra, lo que apoyaría en cierto modo un origen común.(...)

Entrevista a Luis Ruiz de Gopegui. "El País". 1-8-2002

1. Redacteu una breu informació sobre la NASA. Què és, quan fou fundada, quins objectius té, què ha aconseguit fins ara, quins han estat els seus programes més importants....

2. Per què creieu que els humans haurien de marxar, algun dia de la Terra?

3. Expliqueu els següents conceptes: efecte hivernacle, metabolitzar, ecosfera i molècula.

4. Per què diu el científic que Mart va tenir mala sort?

5. Quina relació té l'opinió del premi Nobel Francis Crick amb la pel·lícula "2001: una odissea de l'espai"?

Text 5: Encontres amb altres civilitzacions

"- Els enirín sentim un impuls irresistible a destruir els saltadors. És un impuls irracional, instintiu. Aquest odi tan fort es remunta a una època molt remota, quan els saltadors, que són carnívors es menjaven els enirín.

-¿Un impuls irresistible? ¿Vols dir que no podeu evitar el matar-los?- féu Guin.

- Exactament, no ho podem evitar. Forma part d'un instint de conservació que ens fa embogir de por i ens torna agressius. (...)

- Els destruïu com si fossin animals i són éssers intel·ligents; més primitius...-afegí Guin.

Er-Laas clavà en Guin la seva mirada penetrant.

-¿Per què els terraquis us destruïu entre vosaltres? ¿Per què trobes tan terrible el que fem els enirín? Nosaltres som humils, reconeixen que això que ens passa està en el lloc més obscur de les nostres ments. Però, ¿i vosaltres? ¿Què és el que us mena a les guerres i a la violència? Heu assolit grans conquestes científiques, però no heu evolucionat gaire en altres aspectes, i malgrat tot no us n'avergonyiu i, de vegades, intenteu muntar raonaments lògics per a justificar-vos"

Montserrat Galícia. P.H.1A Copèrnic

1. Torneu a llegir el darrer paràgraf, és a dir, la intervenció d'Er-Laas, un habitant del planeta Copèrnic dirigint-se a un científic-explorador de la Terra. Podeu contestar a les preguntes que fa? Per exemple, a què es refereix quan diu que intentem "muntar raonaments lògics" per justificar la nostra violència i d'altres aspectes negatius?

2. Guin forma part d'una delegació de la Terra per colonitzar planetes, ja que la vida al nostre planeta, segons la novel·la, és cada cop més difícil. El paral·lelisme respecte la colonització d'Amèrica i altres continents per part de l'home blanc, resulta evident. Segons el vostre criteri, quins errors no s'haurien de repetir a l'hora de colonitzar nous mons?